

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALIUTOS KEITYKLOS OPERATORIŲ ĮSTATYMAS

2014 m. liepos 17 d. Nr. XII-1033
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato asmenis, kurie turi teisę verstis valiutos keityklos operatoriaus veikla Lietuvos Respublikoje, jų atsakomybę, valiutos keityklos operatoriaus veiklos, jo pasibaigimo ir veiklos priežiūros tvarką, taip pat reikalavimus valiutos keitykloms, kad jose vykdoma valiutos keitimo veikla būtų patikima ir saugi.

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis

1. Šis įstatymas netaikomas mokėjimo paslaugų teikėjams, kai valiutos keitimas yra susijęs su mokėjimo paslaugų teikimu, ir finansų maklerio įmonėms, kai valiutos keitimas yra susijęs su investicinių paslaugų teikimu.

2. Kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigų vykdomai valiutos keitimo veiklai šis įstatymas taikomas tiek, kiek šių įstaigų veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenustato kitaip.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Patronuojamoji įmonė** – įmonė, kurioje kitas asmuo turi įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, suteikiančią teisę kontroliuoti įmonės veiklą.

2. **Patronuojančioji įmonė** – įmonė, kuri turi kitos įmonės įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, suteikiančią teisę kontroliuoti įmonės veiklą.

3. **Valiutos keitykla** – šio įstatymo nustatytus reikalavimus atitinkanti vieta, kurioje vykdomas valiutos keitimas.

4. **Valiutos keityklos operatoriaus vadovas** – valiutos keityklos operatoriaus administracijos vadovas, jo pavaduotojas, valdybos narys, jeigu valdyba sudaryta, ir asmuo, atsakingas už valiutos keityklos operatoriaus veiklą (struktūrinio padalinio vadovas), jeigu valiutos keityklos operatorius, be valiutos keitimo, tuo pačiu metu vykdo kitą veiklą.

5. **Valiutos keityklos operatorių priežiūros institucija** (toliau – priežiūros institucija) – Lietuvos bankas, šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka vykdomas valiutos keityklos operatorių veiklos priežiūrą.

6. **Valiutos keityklos operatorius** – Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, užsienio valstybėje įsteigto juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, kurie valdo valiutos keityklą (keityklas), arba Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigta finansų įmonė, kuri valiutos keitimo paslaugas teikia neįsteigusi padalinio Lietuvos Respublikoje, šio įstatymo nustatyta tvarka įrašyti į valiutos keityklos operatorių sąrašą.

7. **Valiutos keityklos operatorių sąrašas** – viešai skelbiamas priežiūros institucijos tvarkomas sąrašas, į kurį įrašomi valiutos keityklos operatoriai.

8. **Valiutos keitimas** – užsienio valiutos pirkimas ir (arba) pardavimas grynaisiais pinigais.

9. **Valiutos keitimo veikla** – veikla, kuria siekiama gauti pajamų iš valiutos keitimo paslaugų teikimo.

10. **Užsienio valstybė** – valstybė, išskyrus Lietuvos Respubliką.

11. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme (toliau – Finansų įstaigų įstatymas).

ANTRASIS SKIRSNIS

VALIUTOS KEITYKLOS OPERATORIAUS VALDYMAS IR VEIKLA

4 straipsnis. Valiutos keityklos operatoriaus dalyvis, turintis kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį

1. Valiutos keityklos operatoriaus dalyviu, turinčiu kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, gali būti tik tas asmuo, kurio tapatybė ar teisinė registracija yra patvirtinta atitinkamais dokumentais.

2. Valiutos keityklos operatoriaus dalyviu, turinčiu kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, negali būti fizinis asmuo, pripažintas kaltu padaręs nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą, susijusį su pinigų plovimu ar teroristų

finansavimu, sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, jeigu jo teistumas nėra išnykęs.

3. Jeigu valiutos keityklos operatoriaus kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį turi juridinis asmuo, šio straipsnio 2 dalyje nurodyti reikalavimai taikomi juridinio asmens organų, išskyrus dalyvių susirinkimą, nariams.

4. Valiutos keityklos operatoriaus kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies įsigijimui, praradimui ir teisės naudotis balsavimo teise sustabdymui *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos Respublikos bankų įstatymo nuostatos.

5 straipsnis. Valiutos keityklos operatoriaus vadovas

1. Valiutos keityklos operatoriaus vadovu negali būti asmuo, pripažintas kaltu padaręs nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą, susijusį su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu, sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, jeigu jo teistumas nėra išnykęs.

2. Valiutos keityklos operatorius privalo pranešti priežiūros institucijai apie numatomą valiutos keityklos operatoriaus vadovo pasikeitimą ir kartu pateikti priežiūros institucijos nustatytą informaciją, būtiną įvertinti, ar naujas valiutos keityklos operatoriaus vadovas atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Naujas valiutos keityklos operatoriaus vadovas pareigas gali pradėti eiti tik tuo atveju, jeigu priežiūros institucija neprieštarauja valiutos keityklos operatoriaus vadovo kandidatūrai. Priežiūros institucija turi teisę prieštarauti valiutos keityklos operatoriaus vadovo kandidatūrai, jeigu ji neatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos pateikimui ir sprendimo jos pagrindu priėmimui taikomos šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalies nuostatos.

6 straipsnis. Valiutos keityklos operatoriaus veikla

1. Teisę verstis valiutos keityklos operatoriaus veikla asmuo įgyja tik tada, kai priežiūros institucija jį įrašo į valiutos keityklos operatorių sąrašą, išskyrus šio įstatymo 9 straipsnyje nustatytus atvejus.

2. Be valiutos keitimo veiklos, valiutos keityklos operatorius turi teisę vykdyti ir kitą veiklą.

3. Valiutos keityklos operatorius privalo tvarkyti ir viešai skelbti jo valdomų valiutos keityklų sąrašą.

4. Valiutos keityklos operatoriui kiti įstatymai, reglamentuojantys finansinių paslaugų teikimą ir finansų įstaigų veiklą, jeigu valiutos keityklos operatorius yra finansų įstaiga, taip pat atitinkamos teisinės formos, kurios pagrindu valiutos keityklos operatorius veikia, asmeniui taikomi tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.

7 straipsnis. Valiutos keitykla

1. Valiutos keitykla turi būti įrengta taip, kad užtikrintų saugią aplinką valiutos keityklos darbuotojams ir klientams, tinkamą pinigų apsaugą ir teisės aktų, reglamentuojančių darbuotojų saugą ir sveikatą, pinigų tvarkymą, laikymąsi.

2. Kiekvienoje valiutos keitykloje matomoje vietoje turi būti aiškiai pateikiama išsami informacija apie valiutos keityklos operatoriaus taikomus įkainius už teikiamas paslaugas ir informacija apie tą dieną perkamos ir parduodamos valiutos kainas.

8 straipsnis. Užsienio valstybės juridinio asmens ar kitos organizacijos, įskaitant užsienio finansų įmones, teisė teikti valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje

Užsienio valstybės juridinis asmuo ar kita organizacija, įskaitant užsienio finansų įmonę, gali šio įstatymo nustatyta tvarka teikti valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje, šiuo tikslu steigdama patrunuojamąsias įmones, filialus, įsigydamą jau veikiančių įmonių įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių, o Europos ekonominės erdvės valstybės finansų įmonė, atitinkanti šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas, turi teisę teikti valiutos keitimo paslaugas įsteigusi filialą Lietuvos Respublikoje ir neįsteigusi filialo Lietuvos Respublikoje.

9 straipsnis. Europos ekonominės erdvės valstybės finansų įmonės teisė teikti valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje

1. Vienos ar kelių Europos ekonominės erdvės valstybėje licencijuotų kredito įstaigų patrunuojamoji finansų įmonė turi teisę šio straipsnio nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje teikti valiutos keitimo paslaugas įsteigusi filialą Lietuvos Respublikoje ir jo neįsteigusi Lietuvos Respublikoje, jeigu pagal Europos ekonominės erdvės valstybės

teisės aktus ir steigimo dokumentus turi teisę teikti valiutos keitimo paslaugas ir jeigu atitinka visas šias sąlygas:

1) finansų įmonę patronuojančioji kredito įstaiga ar kredito įstaigos yra gavusios leidimą verstis kredito įstaigos veikla Europos ekonominės erdvės valstybėje, kurios teisės aktai reglamentuoja patronuojamosios finansų įmonės veiklą;

2) patronuojamoji finansų įmonė turi teisę verstis valiutos keitimo paslaugų teikimu Europos ekonominės erdvės valstybėje;

3) finansų įmonę patronuojančioji kredito įstaiga ar kredito įstaigos turi 90 ar daugiau procentų patronuojamosios finansų įmonės įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių;

4) finansų įmonę patronuojančioji kredito įstaiga ar kredito įstaigos vykdo Europos ekonominės erdvės valstybės priežiūros institucijos nustatytus reikalavimus dėl patronuojamosios finansų įmonės riziką ribojančio valdymo ir, Europos ekonominės erdvės valstybės priežiūros institucijai pritarus, pareiškia, kad finansų įmonę patronuojančioji kredito įstaiga ar kredito įstaigos solidariai atsakys už patronuojamosios finansų įmonės prisiimtus įsipareigojimus;

5) patronuojamoji finansų įmonė yra prižiūrima, atliekant ją patronuojančiosios kredito įstaigos ar kredito įstaigų jungtinę (konsoliduotą) priežiūrą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta patronuojamoji finansų įmonė gali įsteigti filialą Lietuvos Respublikoje, jeigu:

1) priežiūros institucija iš Europos ekonominės erdvės valstybės, kurios teisės aktai taikomi finansų įmonę patronuojančiajai kredito įstaigai, priežiūros institucijos gavo pranešimą su informacija apie filialo veiklos planą, kuriame, be kita ko, nurodytos numatomos teikti valiutos keitimo ir kitos finansinės paslaugos; apie filialo organizacinę struktūrą; apie numatomą filialo buveinę (adresą) Lietuvos Respublikoje; apie filialo vadovus; taip pat su informacija, ar patronuojamoji finansų įmonė atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, ir su informacija apie patronuojamosios finansų įmonės nuosavą kapitalą ir konsoliduotą patronuojančiosios kredito įstaigos ir visos finansinės grupės nuosavą kapitalą;

2) iš priežiūros institucijos gavo pranešimą apie pasirengimą atlikti priežiūrą ir, jeigu reikia, informaciją apie teisės aktų reikalavimus, kurių privalo laikytis filialas, teikdamas valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje.

3. Priežiūros institucija, gavusi iš Europos ekonominės erdvės valstybės priežiūros institucijos šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą informaciją, ne vėliau kaip per 3

darbo dienas informuoja patronuojamąją finansų įmonę, kad tokia informacija yra gauta, ir ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų parengia bei patronuojamajai finansų įmonei išsiunčia pranešimą apie pasirengimą atlikti patronuojamosios finansų įmonės filialo priežiūrą ir, jeigu reikia, informaciją apie teisės aktų reikalavimus, kurių privalo laikytis filialas, teikdamas valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje. Patronuojamoji finansų įmonė gali steigti filialą ir teikti valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje nuo pranešimo gavimo dienos.

4. Jeigu patronuojamoji finansų įmonė negauna šio straipsnio 3 dalyje nurodyto priežiūros institucijos pranešimo, patronuojamoji finansų įmonė gali įsteigti filialą ir teikti valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje, praėjus 2 mėnesiams nuo tos dienos, kurią priežiūros institucija iš Europos ekonominės erdvės valstybės priežiūros institucijos gavo šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą informaciją. Patronuojamoji finansų įmonė nedelsdama informuoja priežiūros instituciją apie įsteigtą filialą ir pradėtas teikti valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje.

5. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodyta patronuojamoji finansų įmonė jau turi bent vieną filialą Lietuvos Respublikoje, šiame straipsnyje nustatyta tvarka kitiems jos filialams steigti netaikoma.

6. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta patronuojamoji finansų įmonė gali pradėti teikti valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje nusteigdama filialo nuo tos dienos, kurią priežiūros institucija iš Europos ekonominės erdvės valstybės, kurios teisės aktai taikomi finansų įmonę patronuojančiajai kredito įstaigai, priežiūros institucijos gavo pranešimą, kuriame nurodytas ketinimas teikti valiutos keitimo paslaugas.

7. Priežiūros institucija, gavusi šio straipsnio 6 dalyje nurodytą Europos ekonominės erdvės valstybės priežiūros institucijos pranešimą, išsiuntusi patronuojamajai finansų įmonei šio straipsnio 3 dalyje nurodytą pranešimą ar gavusi šio straipsnio 4 dalyje nurodytą informaciją, įrašo finansų įmonę ir, jeigu finansų įmonė įsteigė filialą Lietuvos Respublikoje, jos filialą į valiutos keityklos operatorių sąrašą.

8. Jeigu pasikeičia pagal šio straipsnio 2 dalies 1 punktą priežiūros institucijai perduota informacija apie filialo veiklos planą, filialo organizacinę struktūrą, filialo buveinę (adresą) Lietuvos Respublikoje ar filialo vadovus, patronuojamoji finansų įmonė apie tai turi pranešti priežiūros institucijai iš anksto, ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki pasikeitimo.

9. Jeigu Europos ekonominės erdvės valstybės priežiūros institucija priežiūros institucijai praneša, kad patronuojamoji finansų įmonė nebeatitinka bent vienos sąlygos,

nustatytos šio straipsnio 1 dalyje, nuo to momento patronuojamoji finansų įmonė netenka teisės teikti valiutos keitimo paslaugų. Patronuojamoji finansų įmonė, neatitinkanti šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, gali teikti valiutos keitimo paslaugas, kai priežiūros institucija ją įrašo į valiutos keityklos operatorių sąrašą šio įstatymo 11 straipsnyje nustatyta tvarka.

10. Šio straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos ir Europos ekonominės erdvės valstybėje licencijuotos kredito įstaigos patronuojamosios finansų įmonės patronuojamajai finansų įmonei.

TREČIASIS SKIRSNIS

VALIUTOS KEITYKLOS OPERATORIŲ VEIKLOS PRIEŽIŪRA

10 straipsnis. Valiutos keityklos operatorių veiklos priežiūra

1. Priežiūros institucija atlieka šio įstatymo nustatyta tvarka į valiutos keityklos operatorių sąrašą įrašytų valiutos keityklos operatorių veiklos priežiūrą, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą atvejį.

2. Valiutos keityklos operatorių veiklos priežiūra atliekama vadovaujantis šiuo įstatymu, Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymu, Finansų įstaigų įstatymu, jeigu valiutos keityklos operatorius yra finansų įstaiga, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu (toliau – Viešojo administravimo įstatymas) ir priežiūros institucijos teisės aktais.

3. Europos ekonominės erdvės valstybės finansų įmonės, nurodytos šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje ir teikiančios valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsteigus filialo, arba Europos ekonominės erdvės valstybės finansų įmonės Lietuvos Respublikoje įsteigto filialo veiklos priežiūra atliekama pagal šio įstatymo 15 straipsnio nuostatas.

11 straipsnis. Įrašymas į valiutos keityklos operatorių sąrašą

1. Asmuo, išskyrus asmenį, nurodytą šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje, kreipdamasis dėl įrašymo į valiutos keityklos operatorių sąrašą, priežiūros institucijai turi pateikti:

1) priežiūros institucijos nustatytos formos prašymą įrašyti į valiutos keityklos operatorių sąrašą, jame, be kita ko, nurodydamas informaciją apie asmenį (pavadinimą, buveinės adresą, kodą, jeigu yra suteiktas);

2) jeigu prašymą teikia užsienio valstybės finansų įmonė, registro, kuriame užsienio valstybės įmonė yra registruota, išrašą, kuriame nurodyta informacija apie asmenį;

3) informaciją apie asmens dalyvius, turinčius kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, nurodytus šio įstatymo 4 straipsnyje, ir dokumentus, patvirtinančius, kad asmens dalyvis, turintis kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, atitinka šio įstatymo 4 straipsnyje nurodytus reikalavimus;

4) informaciją apie asmens vadovus, nurodytus šio įstatymo 3 straipsnio 4 dalyje, ir dokumentus, patvirtinančius, kad vadovas (vadovai) atitinka šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus;

5) vidaus kontrolės sistemos, kuri bus įdiegta siekiant atlikti pareigas, susijusias su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija pagal Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymą, aprašymą.

2. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti asmens pateiktą prašymą dėl įrašymo į valiutos keityklos operatorių sąrašą, informaciją ir dokumentus ir priimti sprendimą dėl asmens įrašymo ar neįrašymo į valiutos keityklos operatorių sąrašą ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo ir visų šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų ir informacijos gavimo dienos. Priežiūros institucija per 3 darbo dienas informuoja asmenį, kad prašymas dėl įrašymo į valiutos keityklos operatorių sąrašą ir dokumentai gauti, jeigu asmuo, pateikdamas tokį prašymą, raštu to pageidauja. Prašymo dėl įrašymo į valiutos keityklos operatorių sąrašą nagrinėjimo metu kilus abejonių, priežiūros institucija turi teisę raštu prašyti asmens pateikti papildomą informaciją ar dokumentus, ištaisyti ar pašalinti nustatytus trūkumus. Tokiu atveju priežiūros institucija sprendimą įrašyti arba neįrašyti asmens į valiutos keityklos operatorių sąrašą priima ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo papildomos informacijos ar dokumentų pateikimo dienos. Motyvuotu priežiūros institucijos sprendimu šis terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų. Priežiūros institucija apie priimtą sprendimą informuoja asmenį raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Jeigu priežiūros institucija nusprendžia neįrašyti asmens į valiutos keityklos operatorių sąrašą, ji raštu pateikia asmeniui tokio sprendimo motyvus.

3. Asmuo į valiutos keityklos operatorių sąrašą įrašomas per 3 darbo dienas nuo priežiūros institucijos sprendimo dėl asmens įrašymo į valiutos keityklos operatorių sąrašą priėmimo dienos.

4. Priežiūros institucija priima sprendimą neįrašyti asmens į valiutos keityklos operatorių sąrašą, jeigu asmuo, jo pateikti dokumentai ar informacija neatitinka šio įstatymo ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi teisės aktų nustatyti ar papildomai paprašyti dokumentai ar informacija arba nustačius, kad informacija ar dokumentai yra klaidingi.

5. Priežiūros institucija kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigas į valiutos keityklos operatorių sąrašą įrašo, netaikydama šiame straipsnyje nustatytos įrašymo į valiutos keityklos operatorių sąrašą tvarkos, per 3 darbo dienas nuo licencijos teikti jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodytas paslaugas išdavimo dienos ir įregistravimo Juridinių asmenų registre.

6. Valiutos keityklos operatorius, įrašytas į valiutos keityklos operatorių sąrašą, visą savo veiklos laikotarpį turi atitikti šiame įstatyme ir Finansų įstaigų įstatyme, jeigu valiutos keityklų operatorius yra finansų įstaiga, nustatytus reikalavimus. Valiutos keityklos operatorius priežiūros institucijos teisės aktuose nustatyta tvarka privalo informuoti priežiūros instituciją apie informacijos, kuri buvo pateikta teikiant prašymą dėl įrašymo į valiutos keityklos operatorių sąrašą, pasikeitimus.

7. Priežiūros institucija informaciją apie asmens įrašymą į valiutos keityklos operatorių sąrašą, jo duomenų ar informacijos pasikeitimą skelbia ir šią informaciją nuolat atnaujina priežiūros institucijos interneto svetainėje.

8. Valiutos keityklos operatorių sąrašas yra tvarkomas priežiūros institucijos teisės aktuose nustatyta tvarka.

12 straipsnis. Išbraukimas iš valiutos keityklos operatorių sąrašo

1. Valiutos keityklos operatorius motyvuotu priežiūros institucijos sprendimu iš valiutos keityklos operatorių sąrašo išbraukiamas, jeigu:

1) valiutos keityklos operatorius raštu informuoja, kad nutraukė valiutos keitimo veiklą;

2) valiutos keityklos operatoriui iškelta bankroto byla, valiutos keityklos operatorius pasibaigia dėl reorganizavimo arba priimamas sprendimas likviduoti valiutos keityklos operatorių;

3) valiutos keityklos operatoriui buvo pritaikyta šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 3 arba 4 punkte nurodyta poveikio priemonė.

2. Valiutos keityklos operatorius nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos, apie tai praneša priežiūros institucijai.

13 straipsnis. Priežiūros institucijos teisės

Priežiūros institucija turi teisę:

- 1) priimti teisės aktus ar rekomendacijas dėl valiutos keityklos operatorių veiklos ir priežiūros;
- 2) siekdama užtikrinti tinkamą šio įstatymo nuostatų laikymąsi, paprašyti iš valiutos keityklos operatoriaus visos informacijos ir dokumentų, susijusių su valiutos keityklos operatoriaus steigimu, valiutos keityklos operatoriaus vadovais, valdomomis valiutos keityklomis, ir juos gauti;
- 3) atlikti asmens, pateikusio prašymą įrašyti jį į valiutos keityklos operatorių sąrašą, jo steigiamų valiutos keityklų, valiutos keityklos operatoriaus ir jo valdomų valiutos keityklų tikrinimą;
- 4) iš valstybės ir savivaldybių institucijų, kitų asmenų gauti jų turimą informaciją apie asmens, pateikusio prašymą įrašyti jį į valiutos keityklos operatorių sąrašą, vadovą ir asmens finansinę būklę, veiklą, nustatytus įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus, atliktus patikrinimus ir jų rezultatus bei kitą informaciją, kuri yra būtina priežiūros institucijai įgyvendinant šio įstatymo nuostatas;
- 5) turėti kitų šiame įstatyme nustatytų teisių.

14 straipsnis. Asmens, pateikusio prašymą įrašyti jį į valiutos keityklos operatorių sąrašą, valiutos keityklos operatoriaus ir valiutos keityklų tikrinimas

1. Tikrinamas asmuo, pateikęs prašymą įrašyti jį į valiutos keityklos operatorių sąrašą, ir valiutos keityklos operatorius privalo:

- 1) pateikti tikrinimą atliekantiems asmenims jų prašomą tikrinimui atlikti būtiną informaciją ir dokumentus;
- 2) suteikti galimybę tikrinimą atliekantiems asmenims naudotis valiutos keityklos operatoriaus informacinių sistemų duomenimis, būtiniais tikrinimui atlikti;
- 3) suteikti tikrinimą atliekantiems asmenims darbo vietą.

2. Tikrinimą atliekančių asmenų teisės:

1) tikrinamo asmens ir jo valdomos valiutos keityklos darbo metu nekliudomai įeiti į valiutos keityklos patalpas;

2) reikalauti ir gauti tikrinimui atlikti būtiną informaciją ir dokumentus (originalus arba patvirtintas jų kopijas), tikrinamo asmens vadovo ir kitų darbuotojų, tikrinamo asmens valdomos valiutos keityklos darbuotojų paaiškinimus žodžiu ar raštu;

3) reikalauti padaryti pateiktų dokumentų kopijas;

4) turėti kituose teisės aktuose nustatytų teisių.

3. Asmens, pateikusio prašymą įrašyti jį į valiutos keityklos operatorių sąrašą, valiutos keityklos operatoriaus ar valiutos keityklos tikrinimas negali trukti ilgiau negu 30 kalendorinių dienų. Jeigu tikrinamas į valiutos keityklos operatorių sąrašą įrašytas valiutos keityklos operatorius ar jo valdomos valiutos keityklos, motyvuotu priežiūros institucijos sprendimu šis terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų.

4. Atlikto tikrinimo rezultatai raštu pateikiami asmeniui, pateikusiam prašymą įrašyti jį į valiutos keityklos operatorių sąrašą, ar atitinkamai valiutos keityklos operatoriumi. Tikrinto asmens vadovas privalo pasirašytinai susipažinti su tikrinimo rezultatais.

5. Priežiūros institucijos teisės aktai nustato detalią tikrinimo atlikimo ir tikrinimo rezultatų įforminimo tvarką.

15 straipsnis. Europos ekonominės erdvės valstybėje licencijuotos kredito įstaigos patronuojamosios finansų įmonės, teikiančios valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsteigus filialo, jos Lietuvos Respublikoje įsteigto filialo veiklos priežiūra

1. Europos ekonominės erdvės valstybėje licencijuotos kredito įstaigos patronuojamosios finansų įmonės, nurodytos šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje ir teikiančios valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsteigus filialo, ir jos filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, veiklos priežiūrą atlieka Europos ekonominės erdvės valstybės, kurios teisės aktai taikomi finansų įmonę patronuojančiajai kredito įstaigai, priežiūros institucija. Tačiau tai neriboja priežiūros institucijos teisės atlikti veiklos priežiūrą atsižvelgiant į šio straipsnio nuostatas.

2. Jeigu priežiūros institucija nustato, kad Europos ekonominės erdvės valstybėje licencijuotos kredito įstaigos patronuojamoji finansų įmonė, kuri teikia valiutos keitimo paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsteigusi filialo, arba tokios finansų įmonės filialas, įsteigtas Lietuvos Respublikoje, nesilaiko šio įstatymo ar priežiūros institucijos teisės aktų,

priežiūros institucija raštu nurodo tokiai finansų įmonei ar jos įsteigtam filialui per priežiūros institucijos nustatytą terminą pašalinti teisės aktų pažeidimus.

3. Jeigu pagal šio straipsnio 2 dalį duotų nurodymų nepaisoma, priežiūros institucija informuoja Europos ekonominės erdvės valstybės, kurios teisės aktai taikomi finansų įmonę patronuojančiajai kredito įstaigai, priežiūros instituciją prašydama imtis visų galimų veiksmų pažeidimams pašalinti.

4. Jeigu patronuojamoji finansų įmonė ar jos filialas, nepaisydami Europos ekonominės erdvės valstybės priežiūros institucijos veiksmų, toliau nevykdo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų, priežiūros institucija, iš anksto apie tai informavusi Europos ekonominės erdvės valstybės priežiūros instituciją, turi teisę taikyti šio įstatymo nustatytas poveikio priemones.

5. Neatidėliotinais atvejais, kai būtina imtis skubių priemonių, priežiūros institucija turi teisę taikyti poveikio priemones neatsižvelgdama į šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

POVEIKIO PRIEMONĖS

16 straipsnis. Poveikio priemonės ir jų taikymo pagrindai

1. Priežiūros institucija turi teisę valiutos keityklos operatoriams taikyti šias poveikio priemones:

- 1) įspėti dėl šio įstatymo ir (ar) jo įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimo arba priežiūros institucijos nurodymų nevykdymo;
- 2) skirti šiame įstatyme nustatytas baudas;
- 3) laikinai uždrausti teikti valiutos keitimo paslaugas;
- 4) uždrausti teikti valiutos keitimo paslaugas;
- 5) laikinai nušalinti valiutos keityklos operatoriaus vadovą (vadovus) nuo pareigų arba nušalinti valiutos keityklos operatoriaus vadovą (vadovus) nuo pareigų ir reikalauti, kad jis (jie) būtų atšauktas (atšaukti) iš pareigų ir (arba) su juo (jais) būtų nutraukta sutartis (nutrauktos sutartys) ar būtų panaikinti jo (jų) įgaliojimai.

2. Priežiūros institucija turi teisę taikyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytas poveikio priemones, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

- 1) paaiškėja, kad įrašant asmenį į valiutos keityklos operatorių sąrašą buvo pateikta neteisinga informacija;

2) į valiutos keityklos operatorių sąrašą asmuo buvo įrašytas apgaulės būdu ar kitaip pažeidęs teisės aktų reikalavimus;

3) valiutos keityklos operatorius nustatytais terminais nepateikia šiame įstatyme ar priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytos ar paprašytos informacijos arba pateikia neteisingą informaciją;

4) valiutos keityklos operatorius nustatyta tvarka nevykdo pagal šį įstatymą duotų priežiūros institucijos nurodymų;

5) valiutos keityklos operatorius nesilaiko šiame įstatyme ar priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

3. Priežiūros institucija, priimdama sprendimą dėl poveikio priemonės taikymo ir parinkdama konkrečią poveikio priemonę, atsižvelgia į nustatytų pažeidimų, veiklos trūkumų turinį, mastą, kartotinumą, valiutos keityklos operatoriaus finansinę būklę, pasirengimą ir galimybes pašalinti pažeidimus ir trūkumus, nustatytų pažeidimų, veiklos trūkumų ir numatomos taikyti poveikio priemonės pasekmes valiutos keityklos operatoriui bei į šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

4. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikomos aplinkybės, kai padaręs pažeidimą valiutos keityklos operatorius savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, bendradarbiavo su priežiūros institucija tyrimo metu, atlygino nuostolius ir (ar) pašalino padarytą žalą.

5. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikomos aplinkybės, kai padaręs pažeidimą valiutos keityklos operatorius kliudė atlikti tyrimą, slėpė padarytą pažeidimą, tęsė pažeidimą, nepaisydamas priežiūros institucijos sprendimu paskirtos baudos ar įspėjimo.

6. Jeigu priežiūros institucijos nustatytas pažeidimas yra mažareikšmis, juo nepadaroma esminės žalos šio įstatymo saugomiems interesams, priežiūros institucija turi teisę netaikyti šiame straipsnyje nustatytų poveikio priemonių, tačiau gali įpareigoti per priežiūros institucijos nustatytą protingą terminą pašalinti pažeidimą ar valiutos keityklos operatoriaus veiklos trūkumus.

7. Skundą dėl priežiūros institucijos sprendimo taikyti poveikio priemonę nagrinėjantis teismas, atsižvelgdamas į atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes (dėl kurių poveikio priemonė asmeniui, kuris pažeidė šį įstatymą, būtų akivaizdžiai per didelė, neproporcinga padarytam teisės pažeidimui ir dėl to neteisinga) ir vadovaudamasis

teisingumo, protingumo kriterijais, turi teisę netaikyti šiame straipsnyje nustatytų poveikio priemonių.

8. Priežiūros institucija valiutos keityklos operatorių kartu su taikoma poveikio priemone gali įpareigoti per priežiūros institucijos nustatytą protingą terminą pašalinti pažeidimą ar veiklos trūkumus.

9. Priežiūros institucijos sprendimas dėl poveikio priemonės taikymo turi būti motyvuotas.

17 straipsnis. Poveikio priemonių taikymo tvarka

1. Priežiūros institucija, gavusi informacijos apie galimą šio įstatymo ir (ar) jo įgyvendinamojo teisės akto pažeidimą, raštu informuoja valiutos keityklos operatorių apie pradėtą tyrimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tyrimo pradėjimo dienos.

2. Priežiūros institucija ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki posėdžio, kuriame bus svarstomas poveikio priemonės taikymas, dienos praneša valiutos keityklos operatoriui apie posėdžio vietą ir laiką ir pateikia jam informaciją apie nustatytus faktinius duomenis, kurie sudaro poveikio priemonės taikymo pagrindus, ar sudaro galimybę valiutos keityklos operatoriaus vadovui (vadovams) susipažinti su tokiais fakciniais duomenimis. Valiutos keityklos operatoriaus vadovas (vadovai) turi teisę iki posėdžio dienos raštu pateikti paaiškinimus. Valiutos keityklos operatoriaus vadovas (vadovai) turi teisę dalyvauti posėdyje, kuriame svarstomas poveikio priemonės taikymo klausimas, ir kitas Viešojo administravimo įstatyme nustatytas teises. Valiutos keityklos operatoriaus vadovo (vadovų) neatvykimas ar paaiškinimų nepateikimas netrukdo spręsti poveikio priemonės taikymo klausimo. Neatidėliotinais atvejais, kai būtina imtis skubių priemonių, priežiūros institucija turi teisę spręsti klausimą dėl poveikio priemonės taikymo neatsižvelgdama į šios dalies nuostatas.

3. Sprendimas dėl poveikio priemonės taikymo turi būti priimtas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo pažeidimo ar pagrindo taikyti poveikio priemonę nustatymo dienos. Poveikio priemonė gali būti skiriama, jeigu praėjo ne daugiau kaip 2 metai nuo pažeidimo padarymo dienos, o jeigu pažeidimas tęstinis ar trunkamas, – nuo paskutinio tęstinio pažeidimo veiksmo atlikimo dienos ar trunkamo pažeidimo pasibaigimo dienos.

4. Priežiūros institucijos sprendimas taikyti poveikio priemonę įsigalioja kitą dieną po jo priėmimo, jeigu sprendime nenustatyta kitaip.

5. Poveikio priemonė, kuri taikoma laikinai, galioja iki priežiūros institucijos sprendime dėl poveikio priemonės taikymo nurodyto termino, kuris gali būti nurodytas kaip konkreti data, laiko tarpas ar susietas su tam tikrų sąlygų atsiradimu (aplinkybių išnykimu), nebent priežiūros institucija priima sprendimą pritaikytą poveikio priemonę atšaukti prieš nustatytą terminą.

6. Sprendimas dėl poveikio priemonės taikymo per 3 darbo dienas išsiunčiamas valiutos keityklos operatoriui, kuriam pritaikyta poveikio priemonė. Informacija apie pritaikytą poveikio priemonę skelbiama priežiūros institucijos teisės aktuose nustatyta tvarka, tačiau priežiūros institucija gali priimti sprendimą viešai neskelbti tokios informacijos, jeigu jos paskelbimas viešai gali turėti neigiamą įtaką valiutos keityklos operatoriaus patikimumui.

18 straipsnis. Baudos

1. Priežiūros institucija turi teisę valiutos keityklos operatoriui skirti šias baudas:

1) už nustatytais terminais šiame įstatyme ar priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytos arba pareikalautos informacijos ar dokumentų nepateikimą nustatytu terminu ar neteisingos informacijos pateikimą – iki 5 procentų bendrųjų metinių valiutos keitimo paslaugų pajamų;

2) už priežiūros institucijos pagal šį įstatymą duotų nurodymų nevykdymą ar netinkamą vykdymą – iki 10 procentų bendrųjų metinių valiutos keitimo paslaugų pajamų arba už kiekvieną nurodymo nevykdymo ar netinkamo vykdymo dieną – iki 1 000 litų;

3) už valiutos keitimo paslaugų teikimą, jeigu tokia teisė apribota pagal šį įstatymą, – iki 20 procentų bendrųjų metinių valiutos keitimo paslaugų pajamų;

4) už kitus valiutos keityklos operatoriaus veiklą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus – iki 10 procentų bendrųjų metinių valiutos keitimo paslaugų pajamų.

2. Konkretus skiriamos baudos dydis nustatomas atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, jo trukmę, anksčiau taikytas poveikio priemones.

3. Baudos į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai valiutos keityklos operatorius gavo priežiūros institucijos sprendimą skirti baudą. Jeigu bauda per nurodytą terminą, o priežiūros institucijos sprendimą apskundus teismui, – per 10 dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo nesumokama, bauda priežiūros institucijos sprendimu išieškoma ne ginčo tvarka (kai nėra valiutos keityklos operatoriaus, kuriam paskirta bauda, nurodymo nurašyti lėšas) iš valiutos keityklos operatoriaus, kuriam

paskirta bauda, lėšų kredito įstaigose arba priežiūros institucijos sprendimas vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

19 straipsnis. Valiutos keityklos operatoriaus vadovo (vadovų) nušalinimas nuo pareigų

1. Nuo priežiūros institucijos sprendimo nušalinti valiutos keityklos operatoriaus vadovą (vadovus) nuo pareigų pateikimo valiutos keityklos operatoriui dienos nušalintas nuo pareigų asmuo neturi teisės atlikti savo funkcijų ir visi po tokio priežiūros institucijos sprendimo pateikimo valiutos keityklos operatoriui dienos jo (jų) priimti sprendimai yra negaliojantys.

2. Jeigu priežiūros institucija priima sprendimą nušalinti valiutos keityklos operatoriaus vadovą (vadovus) nuo pareigų ir reikalauti, kad jis (jie) būtų atšauktas (atšaukti) iš pareigų ir (ar) su juo (jais) būtų nutraukta sutartis (nutrauktos sutartys) ar būtų panaikinti jo (jų) įgaliojimai, valiutos keityklos operatoriaus organas, kuriam suteikta tokia teisė, privalo per priežiūros institucijos sprendime nustatytą terminą atšaukti tokį asmenį (asmenis) iš pareigų ir (ar) nutraukti su juo (jais) sudarytą sutartį (sudarytas sutartis) arba panaikinti jo (jų) įgaliojimus.

3. Apie priimtą sprendimą nušalinti valiutos keityklos operatoriaus vadovą (vadovus) nuo pareigų pranešama valiutos keityklos operatoriui ir Juridinių asmenų registro tvarkytojui ir paskelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje.

20 straipsnis. Priežiūros institucijos sprendimų, veiksmų (neveikimo) apskundimas

1. Priežiūros institucijos sprendimus, veiksmus (neveikimą) asmenys, kurių teisės ar įstatymų saugomi interesai gali būti pažeisti, turi teisę įstatymų nustatyta tvarka skusti teismui.

2. Skundo padavimas teismui iki jo išsprendimo nesustabdo skundžiamo priežiūros institucijos sprendimo, išskyrus sprendimą skirti šiame įstatyme nustatytas baudas, vykdymo.

PENKTASIS SKIRSNIS
VALIUTOS KEITYKLOS OPERATORIAUS REORGANIZAVIMAS

21 straipsnis. Valiutos keityklos operatoriaus reorganizavimas

Jeigu reorganizuojant valiutos keityklos operatorių, jo teisės ir pareigos, susijusios su valiutos keitimo veikla, pereina asmeniui, kuris neturi teisės verstis šia veikla, šis asmuo užsiimti valiutos keitimo veikla gali tik tada, kai jis šio įstatymo nustatyta tvarka bus įrašytas į valiutos keityklos operatorių sąrašą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2014 m. lapkričio 1 d.
2. Priežiūros institucija iki 2014 m. spalio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Priežiūros institucija kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigas, kurios šio įstatymo įsigaliojimo dieną turi priežiūros institucijos išduotą licenciją teikti jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodytas paslaugas, į valiutos keityklos operatorių sąrašą įrašo netaikydama šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytos įrašymo į valiutos keityklos operatorių sąrašą tvarkos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė

Lietuvos Respublikos
valiutos keityklos operatorių įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui (OL 2005 L 309, p. 15).